

פניני הפרשה

במדבר

עלון מס'

988

שנה כ' התשע"ט

יו"ל ע"י הקרן לזיכוי הרבים. נייד: 052-7654216

כתובת: רח' הרב רוזובסקי 14/13 אשדוד. דוא"ל: 7654216@gmail.com

ראיה של אמונה

אך בה' לא תמרודו ואתם אל תיראו את עם הארץ כי לחמנו הם – כתב רבנו בחיי מכאן יש ללמוד כי יראה מפני בשר ודם, נחשבת כמרידה בקב"ה. שכן בדוד נאמר "ה' לי לא אירא מה יעשה לי אדם". ונשאלת השאלה הרי טבע בני אדם לפחד מדברים גדולים ומפחידים, וברגע האמת האדם שוכח מכל מה שלמד וידע, ואם כן איך אפשר לקרוא לזה מרידה במלכות שמים? ועוד איך אפשר להרגיע את הפחד והמחשבות על ידי דמיון לאכילתם כלחם?

בביאור הדבר כתב החפ"ן חיים שאדם יכול לראות את אותם דברים ולצאת עם מסקנות הפוכות. פשוט הכל תלוי באיזה משקפיים הוא מתבונן על העולם. אדם הרואה את הכל בראיה של אמונה, בכל דבר הוא מוצא את החסד והטובה שה' עושה. כלב ויהושע ראו את חוזק הארץ ויושביה לטובה – "כי לחמנו הם", כמה שהם גדולים ועצומים כך ננחל יותר, כי אנשים גדולים וחזקים בונים הרבה ערים בצורות ונוטעים הרבה. כמו לחם שככל שיהיה גדול ומשובח יותר, כך יהיה ניתן לאכול ממנו יותר. כך גם אצל העם הכנעני, אין מקום לפחד מגדלם ועוצמתם, אדרבה כמה שהם גדולים ועצומים יותר, עם ערים גדולות ובצורות בשמים, כך ניתן לקחת מהם יותר שלל ועושר עד אין קץ ותכלית, והכל לטובת עם ישראל. אולם כאשר לא זוכים לראות את הדברים באור האמונה הנכונה, רק מסתכלים לפי הבנה שכלית, אנושית וחומרית, גם כאשר יראו את כל האותות והמופתים שעשה הקב"ה לישראל עמו, ועל אף ההבטחה המפורשת של הקב"ה, עדיין עושים חשבונות של ערים בצורות ואנשים ענקים.

מסופר על האדמו"ר מגור בעל האמרי אמת שאחד מחסידיו היה עשיר מופלג ושאל בעצתו אם לרכוש סחורה בהשקעה כספית ניכרת. הרבי עודדו לעסקה זו, אך בסופו של דבר העסקה כשלה והוא הפסיד את כספו. החסיד היה מאד ממורמר ומאוכזב, ובלית ברירה, מכר את נכסיו הנותרים ועלה לארץ ישראל. והנה דבר זה נעשה מעט קודם שעלה הכורת על קהילות אירופה ופולין, והתברר כי דוקא עצתו של הרבי הצילתו, ומחיר רכישו שהלך לאבדון, היה תמורה קטנה מדי לעומת חייו וחיי משפחתו שניצלו. רק אז הבין כי גם דבר שנראה כהפסד מוחלט, יכול להיות הישועה בעצמה.

עצה טובה	לא תהו בראי
<p>כדי להתגבר על כעס, שגן לעצמך תמיד: יהיה אשר יהיה, אינני מגביה קולי על שום אדם בכל מצב. וגם אם ארגיש בתוכי תבערה פנימית וזעם נורא המבקש להתפרץ, אמשוך לדבר בנחת (או לפחות אשתוק). על התועלת בהנהגה זו כותב ה"פלא יועץ": "ואף אם לבו בוער כאש וחמתו בערה בו, לעצור במלים יוכל! ואז יהיה הכעס עקר שאינו עושה פירות, כי ידוע שעבירת הכעס גוררת עבירות רבות ורעות". (הגאון רבי זמיר כהן שליט"א).</p>	<p>חלום עולם החלומות מסתורי ביותר. חלק מהחוקרים סבור שתפקיד החלומות לעבד את החויות והמחשבות שהצטברו במהלך היום שעבר. בזמן שאדם חולם, המוח מאחסן את ההתרחשויות והחויות החשובות, ממיין אותן ו'מוחק' את הפחות חשובות.</p>

מגיד דבריו / פנינה מתורתו של הגאון רבי בוגיד סעדון זצ"ל

"ידוע הדבר ומפורסם הענין שנתן לנו השי"ת בחודש זה חודש סיון את התורה הקדושה והנחילה לנו נחלת עולם, והכל לזכותנו ללמוד ולעסוק בה ולשמור ולקיים מצוותיה, ובזה נזכה לחיי אושר בעולם שכולו טוב הוא העולם הבא". ("מגיד חדשות" ח"ט דרוש י"ז).

ולא יבואו לראות כבלע את הקדש ומתו (ד' כ')

הנה סופי התיבות "את הקדש ומתו" הם שתו, לרמוז שאם ח"ו יכנסו שתויי יין למקדש אזי גם על זה ייענשו במיתה, וכמו שנאמר להם בפרשת שמיני (ויקרא י"ד ט). (מכת"י הגאון רבי משה לוי זצ"ל).

נקודת חן / עובדיה חן

כשופרים יהלומים...

והוא נודע אליהם בשמו, יהיה לו בדבר הזה זכות וחיים... ישימו עליהם עינם לטובה, יבקשו עליהם רחמים, ה' אלוקי אבותיכם יוסף עליכם ככם אלף פעמים ולא ימעיט מספרכם" (לשון הרמב"ן שם).

*

יתירה מזו, התורה הדגישה שצריך למנות את בני ישראל "בְּמִסְפָּר שְׁמוֹת", דהיינו בצורה שמית ולא מספרית (עיי' למלבי"ם כיצד התבצעה הספירה). ומבאר הספורנו: "כי היה אז כל אחד מאותו הדור נחשב בשמו, המורה על צורתו האישית למעלתם. על דרך 'ואדעך בשם'".

אדם מישראל אינו רק "מספר", אלא בעיקר "שם". לכל יהודי יש שם, שם המבטא את הייחודיות שלו. משה ואהרן לא התייחסו לכל אחד בתור עוד כבשה מהעדר, אלא בתור אדם יחיד ומיוחד במינו החשוב לפני הקב"ה כעולם מלא ובלעדיו המנין איננו שלם.

כל יהודי הוא יהלום יקר ונוצץ. גם אם התלכלך בבוץ, גם אם זקוק הוא לליטוש, עדיין יהלום הוא. וכשופרים יהלומים, נותנים יחס וכבוד לכל אחד, כי לכל יהודי יש תפקיד יחודי בעולמו של הקב"ה שאין לאף אחד בלתו!

*

אחת התופעות המדהימות בעבודתו הציבורית של הרבי מליובאוויטש זצ"ל, היתה קבלת הקהל שנהג לקיים מדי יום ראשון בשבוע בפתח לשכתו. ביום זה היה עומד על רגליו מבוקר עד ערב ומקבל אלפי אנשים, שומע את בקשותיהם, מייעץ, מברך ומעניק לכל אחד מהם שטר של דולר על מנת שיתנו לצדקה. גם בגיל תשעים ויותר, לא חדל הרבי ממנהגו, והיה עומד למשך חמש-שש ואפילו שמונה שעות, מבלי שיתיישב לנוח אפילו פעם אחת!

יהודי קשיש שלא כבש את התפעלותו תמה פעם בפניו: "רבי, איך מסוגל אתה לעמוד ברציפות זמן כה ממושך, ועוד מצליח להאיר פנים לכל אחד ברענונות מדהימה? אם אני עומד על רגליי קרוב לשעתיים, אני מתמוטט!". הביט בו הרבי בחום וחיך רחב פשט על פניו. "כל יהודי חשוב בעיניי כמו יהלום", אמר, "וכשופרים יהלומים לא מתעייפים...".

בימיו של הצאר אלכסנדר השלישי, היה אחד השרים נוהג להתנכל ליהודים ולגזור עליהם גזרות קשות ביותר. יום אחד הפיצו האנטישמיים שמועה שהברון גינצבורג עורך מגבית כדי לשחד את הצאר.

כשנפגשו השניים, פנה הצאר אל הברון בנימה ידידותית: "שמעתי שרוצה אתה לתת לי במתנה סכום כסף. כמה בדעתך לתת לי?".

השיב לו הברון בעקיצה: "אם תאמר סכום כסף כפי שוויים של היהודים בעיני, הרי שכסף כל כך הרבה אין לי, ואילו אם תאמר סכום כפי שוויים של היהודים בעיניך, לכך מוכן אני ומזומן לתת לך כבר עכשיו...".

*

הפרשה פותחת בציווי למנות את בני ישראל ומשתמשת בלשון "שאו את ראש". "שאו" מלשון לשאת ולרומם כל יחיד מבני ישראל (עיי' לרמב"ן להלן פסוק ג'), שגם אם הוא יהודי פשוט שבפשוטים, הרי הוא נמנה כשורה בין שוים כמו שבעים הזקנים. עצם הספירה העניקה תחושה של חשיבות בסיסית וערך עצמי לכל אחד מבני ישראל, שבל נשכח, לא מזמן היו עבדים נעדרי אישיות במצרים. כעת, הרגיש כל אחד מהם ש'סופרים אותו', מתעניינים בו, ויש לו זהות עצמית.

בהתאם לכך גם התבצע אופן הספירה, כאשר כל יהודי מקבל יחס אישי ומכבד. הרמב"ן (להלן פסוק מ"ה) מתאר זאת נפלא בשם המדרש: "אמר לו הקדוש ברוך הוא למנותם בכבוד ובגדולה לכל אחד ואחד. לא תהיה אומר לראש המשפחה 'כמה במשפחתך?' 'כמה בנים יש לך?', אלא כולהון יהון [כולם יהיו] עוברים לפניך באימה ובכבוד ואתה מונה אותם. הדא הוא דכתיב (פסוק י"ח) 'במספר שמות מבן עשרים שנה ומעלה לגולגלותם'".

רצה הבורא שכל אדם מישראל יקבל את הכבוד הראוי לו, ויתקבל אצל משה ואהרן באופן אישי. משה ואהרן שאלו כל יהודי לשמו, התעניינו בשבטו ובייחוסו, ואף העניקו לו ברכה אישית: "כי הבא לפני אב הנביאים [משה] ואחיו קדוש השם [אהרן].

ויספרו לבניהם / ספור לשלחן השבת

יתן ויחזור ויתן

כשמוע העני כי הרב קורא לו, נפל לבו בקרבו ויחרד האיש חרדה גדולה בחושבו: כנראה מתחילה רצה הרב לתת לי מטבע נחושת, והתחלפה לו במטבע של זהב. והנה כעת הבחין בטעותו, ורוצה להחליף לי את מטבע הזהב במטבע של נחושת... אך מה מאוד נדהם, כאשר התייצב לפני הרב, והרב הוציא מארנקו מטבע זהב נוסף, ומסרו לו!

יושב היה הצדיק רבי מנחם מנדל מרימינוב זצ"ל ולומד בחבורה עם תלמידיו. והנה בא לפניו עני מרוד, לבוש בלויים, פניו חיוורות, וכל הופעתו מעוררת חמלה.

ריחם עליו הרב, ורמו לשמשו שיביא לו מהארנק מטבע זהב יקרה. הושיט הרב לעני את המטבע, והלה אורו עיניו.

לאחר שהלך שוב, הביע השמש את פליאתו הרבה על מעשיו של הרב. "רבי, אם רצית לתת לו שתי מטבעות זהב, למה מתחילה לא נתת לו שתיים?!"

אחר שהלך העני לדרכו שמח וטוב לב, התיישב הרב בדעתו, והחל להיות מיצר על כך שנתן לעני את המטבע רק מתוך רחמנות, ולא חשב שהוא נותן לו את הדינר לשם מצות צדקה, והרי בפרשת תרומה נאמר "ויקחו לי תרומה", ופירש רש"י "לי לשמי".

הבהיר הרבי את מעשיו: "מתחילה חשבתי לתת לו רק מטבע זהב אחת, אך בראותי שנתתה לו מרוב רחמנותי עליו, החלטתי כי עלי לתת לו מטבע נוספת, שתהא כולה לשם מצות צדקה שציווני הבורא יתברך!".

קרא איפוא שוב לשמשו והורה לו לצאת לשוק ולחפש אחר העני ולבקשו לחזור אליו.

☺ זה כא 3חוק! ☺

שני קבצנים יהודים הולכים ברחוב מחפשים אחר קליינט. לפתע הם רואים שלט שמכריז: "כאן נותנים \$500 לכל יהודי שמוכן להמיר את דתו". אחד אומר לשני: "תשמע, אתה הולך לברוק אם זה נכון, ואני מחכה לך פה".

הראשון נכנס, עובר את כל התהליך ובסיומו מקבל את הכסף שהובטח. כשהוא יוצא החוצה, שואל אותו חברו בקוצר רוח: "נו? קיבלת ת'כסף?".

היהודי מעמיד פנים המוצות עם קריצה שובבה: "את... היהודים האלה, כל היום חושבים רק על כסף...".

☺ 3חוק 3חוק כא... ☺

חברה רעה יכולה להשפיע במהירות.

מוצאים את האוצרות - אצלנו!

"אוצרותינו"

וטועמים עונג שבת אמיתי!!!

כעת בכרך חדש על חומש במדבר

הספר 'אוצרותינו' לוקח את הקורא למסע אל אוצרות התורה לאור חידושיהם ולקחייהם של רבותינו הספרדים, שזור בסיפורים ומשלים

ניתן להשיג בישיבת כסא רחמים

אור המאיר

שאלות ותשובות שענה לשואליו בקצרה מרן רה"י הגאון רבי מאיר מאזוז שליט"א

שאלה: מה התשובה לאלה האוסרים את הבחירות, מהטעם שמשביעים את חברי הכנסת שיהיו נאמנים למדינה ולחוקיה ח"ו?

תשובה: כל ענין נאמנות למדינה, הכוונה שלא להדליף סודות בטחוניים וכדומה. חוקי המדינה אינם מהייבים לחלל שבת ולגלות עריות ח"ו. רק שלא להתערב ולייסר אחרים שלא על פי החק. וזה בלאו הכי אין בידינו לעשות הרבה, וגם סנהדרין ומלכות אין לנו. ואם עוד נשאר משהו, מבטלו בלבנו ודיו. וכבר אמר החזו"א בזמנו שהכניסה לכנסת היא מאבק בחוקי הרשעים עד כמה שאפשר, ובימיו (ובידיעתו) היה הרב יצחק לוי (חתנו של אדמו"ר מגור) שר הסעד בכנסת כידוע.

שאלה: מה הטעם שבעשר זכירות הקדימו זכירת "מה שיעצו בלק ובלעם" לפני "מעשה מרים הנביאה" שקדם בזמן?

תשובה: כנראה לפי סדר הפרשיות – פרשת בלק ואחר כך פרשת כי תצא (זכור את אשר עשה וגו').

שאלה: שמעתי משמו של כת"ר נר"ו שלא מומלץ לחשוב בדברי תורה באמצע הסעודה, ורציתי לדעת מה הטעם?

תשובה: כדי שיתרכז באוכל, אחרת עלול לבא לידי סכנה, וכן שמעתי בשם ר' ינון חורי ז"ל.

שאלה: הלומד תורה בזמנים קבועים בכולל תמורת תשלום, האם נחשב לו הדבר לקביעת עתים לתורה, או שצריך דוקא ללמוד ללא קבלת תשלום, כמ"ש מרן החיד"א בברכי יוסף (סי' קנ"ה)?
תשובה: זו רק חומרא בעלמא שהחמיר מהר"א אזולאי, וגם על זה סיים החיד"א שיש לחלק קצת בין דיין ומלמד תינוקות ובין הלומד בישיבה בעת קבוע ומקבל פרס ומשמע שדעתו להקל בזה.

שאלה: אני עומד כעת לפני טיפול רפואי וזקוק לישועה. מה עדיף, לתת כסף לישיבות וכדומה או לארגן לימוד עם אברכים לרפואתי?

תשובה: לתת לעשרה אברכים כסף שיעשו "תקון כרת" לרפואתך. ילמדו כל הלילה ואחר הצות יאמרו תהילים בצוותא. וראינו כמה פעמים שזה עזר תל"ת.

שאלה: אנחנו מצויים בהליך פשיטת רגל וחייבים בערך 800.000 ₪, האם מותר לנו לתת צדקה כדי שניוושע?

תשובה: אסור לכם לתת צדקה, רק 30 אג' ליום. ה' יתברך יעזור.

שאלה: כתב הסמ"ג (עשין קס"ב) שאדם שעובר עבירות במזיד, אין צריך לתת לו צדקה. לפי זה, חילונים המבקשים צדקה בתחנה מרכזית וכדומה, האם אפשר לסמוך על זה ולא לתת להם?
תשובה: היום כולם בגדר תינוקות שנשבו, כי היצר הרע גבר מאד בעוה"ר.

שאלה: אנשים שעומדים בצמתים ומבקשים צדקה מעוברים ושבים, ואין להם המלצה, וגם אינם נראים כשומרי תורה ומצוות, האם נותנים להם כסף לצדקה?

תשובה: כסף קטן. והנמנע מלתת עובר על לא תאמין ולא תקפוץ וגו'. וספיקא דאורייתא לחומרא.

לקבלת העלון בדוא"ל, שלחו בקשה ל: 7654216@gmail.com

לע"נ רבי עובדיה בן לולו זצ"ל

לע"נ רבי אליהו בן אסתר זצ"ל

לע"נ רבי יצחק בן רחל זצ"ל

לע"נ רבי עובדיה בן לולו זצ"ל

לע"נ רבי אליהו בן אסתר זצ"ל

לע"נ רבי יצחק בן רחל זצ"ל

לע"נ אפרים בן מימה פנינה ז"ל